

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

684 Hüttenfeld über Lampertheim

Schloß Rennhot - Telefon 22

Nr.2 (81) 1966 m.balandžio mėn.4 d.

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

P L B VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBA IR LIETUVIŲ VASARIO 16 GIMNAZIJA
SVEIKINA VISO PASAULIO GEROS VALIOS LIETUVIUS IR LINKI SKAIDRAUS
VELYKINIO DŽIAUGSMO.

R O M U V A

PLB Vokietijos Krašto Taryba savo sesijoje 1966 m.kovo 30-31 d.d.
nutarė pavadinti Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos sodyba ROMUVOS
vardu.

NAUJI ASMENYS V-JOS LB ORGANUOSE

Š.m.kovo 31 d. naujoji Kr.Taryba išrinko Kr.Valdybą, kuri tą pačią
dieną savo tarpe sekančiai pasiskirstė pareigomis:

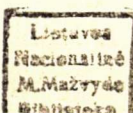
Pirmininkas	-	inž.Jonas Kęstutis VALIŪNAS
Vicepirmininkas	-	Erdmonas SIMONAITIS
Iždininkas	-	mok.Fricas Jonas SKĖRYŠ
Sekretorius	-	ltn.Jurgis BARASAS
Narys	-	kun.Antanas BUNGA

GARBĖS TEISMAN IŠRINKTI:

Pirmininkas	-	dr.Petras KARVELIS
Nariai	-	dipl.teisininkas Antanas JASINSKAS ir kpt.Juozas VENCKUS

KONTROLĖS KOMISIJA:

Juozas LAUKAITIS, Arvydas LINGĖ ir Jonas STANKAITIS.
Kr.Tarybai atstovauti Švietimo Komisijon išrinkta Alina GRINIENĖ.

KRAŠTO TARYBOS SESIJA

1965 gruodžio 12 d. išrinktoji PLB Vokietijos Krašto Taryba pirmajam savo posėdžiui susirinko Lietuvių Vasario 16 Gimnazijoje, Romuvos pilyje prie Hüttenfeldo kaimelio 1966 kovo 30-31 d.d. Posėdyje dalyvavo 12 Tarybos narių: Jurgis Barasas, tėv. Alfonsas Bernatonis, kun. Antanas Bunga, dr. Jonas Grinius, senj. Adolfas Keleris, stud. Lingė, mok. Stepas Povilavičius, Erdmonas Simonaitis, mok. Fricas J. Skėrys, Jonas Stankaitis, kun. Vaclovas Šarka ir inž. Jonas K. Valiūnas. Dėl ligos neatvyko kun. dr. Jonas Aviža ir dr. Liucija Pašaitienė. Taip pat nedalyvavo dr. Petras Karvelis. Sesijos prezidiuman buvo išrinkti tėv. Alfonsas Bernatonis, dr. Jonas Grinius ir stud. Arvydas Lingė. Lingė ėjo sekretoriaus pareigas, o Bernatonis ir Grinius pasikeisdami pirmininkavo posėdžiams. Balsams skaičiuoti išrinkti kun. A. Bunga ir mok. Fr. Skėrys, o rezoliucijas ir sveikinimus redaguoti pavesta prezidiumui, prie jo prijungiant senj. A. Kelerį. Kr. Tarybos sesiją sveikino Europos lietuvių vyskupas dr. Pranas Brazys, Švietimo komisijos narys prof. dr. Zenonas Ivinskis ir eilė kitų visuomeninio lietuvių gyvenimo aktyvių reprezentantų.

Apie Kr. Valdybos veiklą pranešė jos pirmininkas inž. Jonas K. Valiūnas, o apie Vasario 16 Gimnaziją 1965/66 m.m. - jos direktorius kun. Bronius Liubinas. Abu pranešimai spausdinami ištiesai. Išdininkas Jurgis Barasas paaiškino balansą, pajamų bei išlaidų apyskaitą ir sąmatą 1966 metams. Sąmatos sumos, kaip ir visuomet, remiasi spėjimu, nes iki šiol vis dar negauta net galutinių pranešimų, kokias sumas Gimnazijai ir Bendruomenei skirs Federalinė ir Baden Württembergo vyriausybės. O kokias sumas suaukoja rėmėjai taip pat negalima iš anksto tiksliai numatyti. Kontrolės Komisija atskaitomybę tikrino kovo 11-14 d.d. Jos protokolą perskaitė prezidiumo sekretorius Arvydas Lingė. Protokolo išvada: "Ši Kontrolės Komisija, peržiūrėjusi ir patikrinusi Krašto Valdybos sudarytą, 1965 metų balansą, siūlo Krašto Tarybai pastarąjį be pataisų priimti". Pasirašė: Juozas Laukaitis, Kazys Bendroraitis ir Jurgis Pauliukevičius.

Apie Garbės Teismo veiklą trumpai pranešė jos narys kpt. Juozas Venckus. Kr. Tarybos atstovui Švietimo Komisijoje dr. Jonui Norkaičiui posėdyje nedalyvaujant, apie Švietimo Komisijos vieno mėnesio veiklą pranešė jos narys kun. Juozas Urdzė. Jo pranešimą papildė buvęs ilgametis Švietimo Komisijos pirmininkas tėv. Alfonsas Bernatonis. Ryškiausiaji Švietimo Komisijos veiklos dalis buvo ieškojimas direktoriaus Vasario 16 Gimnazijai. Tėv. Bernatonis yra užklausęs tuo reikalu apie 40 galimų kandidatų ir iš visų gavęs neigiamus atsakymus. Dabartinės sudėties Švietimo Komisija, praktiškai veikianti nuo š.m. kovo 15 d., yra gavusi iš 10 asmenų neigiamą atsakymą. Viso yra užklaususi 11 asmenų. Diskusijose direktorius Liubinas pasiūlė Kr. Valdybai kreiptis į Baden Württembergo vyriausybę, prašant bent 12 Vasario 16 Gimnazijos mokytojų sudaryti pastovius etatus, kaip Baden Württembergo krašto tarnautojams. Kr. Taryba šį pasiūlymą vienbalsiai padarė savo nutarimu. Tikimasi, kad išrūpinus aiškia padėtį, būtų lengviau surasti pastovų direktorių ir kvalifikuotus mokytojus. Vienbalsiai buvo taip pat priimta sekanti rezoliucija: "PLB Vokietijos Krašto Taryba dėkoja kun. Broniui Liubinui už jo uolų darbą Vasario 16 gimnazijos direktoriaus pareigose ir prašo toliau jį darbuotis šiam lietuvių židiniui Vokietijoje".

Krašto Valdyba pranešė, kad iš Federalinės Vokietijos Pabėgėlių reikalų ministerijos yra gauta sugestija įkurti specialią tik Vasario 16 Gimnazija besirūpinančią ir ją teisiniai atstovaujančią organi-

zacija. Taryba tam klausimui ištirti ir padaryti konkrečius pasiūlymus nutarė komisiją, kurioje bus atstovai Švietimo Komisijos, Krašto Valdybos ir Gimnazijos direktorius.

Krašto Taryba nutarė išreikšti PLB Valdybai padėką, kad anoji buvo sudariusi komisiją patikrinti V-jos LB ir Vasario 16 Gimnazijos atskaitomybę, kartu pareikšdama apgailestavimą, kad V-jos LB iki šiol nėra gavusi jokio oficialaus pranešimo apie tikrinimo davinius, kai tuo tarpu visuomenėje per spaudą yra paskleista daug įvairaus pobūdžio neįtikimų žinių, apkaltinančių tiek visą Vokietijos Lietuvių Bendruomenę, tiek kai kuriuos Bendruomenės ir Gimnazijos darbuotojus. Buvo iškeltas taip pat pačios Kr. Tarybos narių vidinės drausmės, paremtos atsakomybe, klausimas ir prieita vieningos nuomonės, kad, darant pareiškimus, nebūtų vadovaujamosi grupiniais sumetimais, o tiesa ir Bendruomenės bei Gimnazijos gerove.

Priėmus rezoliucijas ir sveikinimus, sesija buvo užbaigta Tautos Himnu.

PLB VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOS PIRMININKO PRANEŠIMAS 1965/66 m.

1. KRAŠTO VALDYBA. 1965 m. gegužės 2 d. išrinkta Krašto Valdyba, viešam nariui išvykus Š. Vokietijon (E. Simonaitis), kitam susirgus (A. Mariūnas), pirmam posėdžiui tesusirinko birželio 1 d. Kellsterbach/M. Posėdžio metu A. Mariūnas, negaudamas išdininko pareigų, pasitraukė iš KV. Valdybon pakvietus pirmą kandidatą J. Kriščiūną, sekantis posėdis įvyko birželio 16 d. Hüttenfelde. Pareigomis buvo pasiskirstyta sekančiai:

Pirmininkas	- Jonas K. Valiūnas
Vicepirmininkas	- kun. Bronius Liubinas
Iždininkas	- Jurgis Barasas
Sekretorius	- Juozas Kriščiūnas
Narys	- Erdmonas Simonaitis.

Tiktai vicepirmininkas gyveno Hüttenfelde. Visi kiti nariai turėjo atvykti į posėdžius ar pasitarimus. Darbą sunkino ta aplinkybė, kad KV neturėjo reikalų vedėjo. Šiais darbais teko dalintis pirmininkui, vicepirmininkui ir išdininkui. Pastarasis betgi nešė didžiąją dalį šios naštos.

Suirus Statybos Komisijai - A. Mariūnui pasitraukus iš KV, T. Gailiui iš Gimnazijos - KV pirmininkui, kaip vieninteliam pasilikusiam tos komisijos nariui, tekoparuošti visą atsiskaitymą už Vasario 16 Gimnazijos naujų klasių pastatą. Atsiskaitymas buvo įteiktas valdžios įstaigoms 1965 m. lapkričio 29 d. Vicepirmininkas, būdamas kartu ir Vasario 16 Gimnazijos direktorius, palaikė ryšius su vokiečių įstaigomis. Paramos ar atsiskaitymų reikalais į Bonn ar Karlsruhe jis vyko su pirmininku arba išdininku.

Iždininkas, be savo tiesioginių pareigų taip pat paruošė atskaitomybes už išlaikymui ir kultūriniam reikalams skirtas lėšas.

Sekretorius atliko statuto jam pramatytas pareigas, o narys atliko visus jam KV pavestus darbus.

Kadencijos metu KV buvo susirinkusi 15 posėdžių.

2. T a r n a u t o j a i.

a) Buhalteris. J. Kalikauskas, Oftersheim/Baden, buvo sutikęs eiti šias pareigas laikinai, kol bus surastas nuolatinis buhalteris. Nuo 1965 m. spalio 1 d. etatiniu buhalteriu buvo pasamdytas

Rolf Schulz, Hemsbach, kuris jau ankščiau buvo tą darbą KV dirbęs.

b) Raštininkė V. Povilavičienė atliko KV, kartu ir Vasario 16 Gimnazijos raštinės darbus.

Kiti tarnautojai dirbo tiesioginiai Vasario 16 Gimnazijoje ir apie juos bus kalbama direktoriaus pranešime.

3. Įgaliotiniai prie Krašto Vyriausybių. Prie Vokietijos krašto vyriausybių KV atstovauja šie asmenys:

Baden Württemberg	-	Kun. K. Senkus
Bavarijoj	-	kun. dr. J. Aviža
Hamburg	-	kun. V. Šarka
Niedersachsen	-	V. Šukys
Nordrhein/Westfalen	-	A. Böhm-Krutulytė
Rheinland/Pfalz ir Saar.	-	kun. Br. Liubinas
Schleswig Holstein	-	Pr. Liegus.

Bendrai KV įgaliotinių veikla nebuvo vienodo gyvumo. Kai kurie jų veikė gyvai, palaikė gerus santykius su atitinkamų kraštų vyriausybėmis ir tų kraštų lietuviais, kitų gi veikla buvo kuklesnė. Didžioji dalis įgaliotinių apie savo veiklą neinformavo KV ir todėl sunku nustatyti, ką jie veikė ir nuveikė.

4. Apylinkės.

Iš 54 registruotų apylinkių 27 t.y. lygiai pusę galima laikyti daugiau ar mažiau veikiančiomis. Tai apylinkės, kurios bent dalinai moka mokesčius ir dalyvavo Krašto Tarybos rinkimuose. 1965 m. gruodžio 12 d. Likusios apylinkės visai neatsiliepė į KV aplinkraščius rinkimų reikalu ir iš viso nerodė jokių gyvybės žymių.

Frankfurt Apylinkė, pagal pristatytus rinkikų sąrašus pati didžiausia iš visų apylinkių, nebuvo prileista prie rinkimų, nes nuo priešpaskutinių KT rinkimų (1962 m) nebuvo įmokėjęs jokių solidarumo mokesčių, neišskiriant nei paties apylinkės pirmininko, kuris keletą metų buvo KT ir KV nariu ir už atlyginimą dirbo Krašto Valdyboje.

KV norėdama duoti galimybę susipratusiems Frankfurto apylinkės nariams dalyvauti rinkimuose, pagal turimus adresus pasiuntė atsiklausimus ar jie nori būti Bendruomenės nariais ir ar gali mokėti solidarumo mokesčius. Iš apie 200 laiškų 4 atsakė teigiamai, 45 sugrižo nepasiekę adresato, likusieji neatsakė.

KV yra pastebėjęs, o ir apylinkių pirmininkai nusiskundžia, kad Bendruomenės nariai labai nenoriai moka solidarumo mokesčius. Galbūt artimoj ateity Bendruomenės vadovybė turėtų persvarstyti solidarumo mokesčių nuostatus bei jų dydį. Iš kitos pusės solidarumo mokesčiai yra toks menkas, kad nenoras jų mokėti tikriausiai kyla ne iš negalėjimo jų sumokėti. Bendra suma solidarumo mokesčių surinkta kiekvienais metais sudaro tokią mažą dalį visos KV apyvartos, kad į ją žiūrima tiktai kaip į solidarumo simbolį. Todėl toks Bendruomenės narys, kuris neranda reikalo net ir šiuo mažu įnašu parodyti savo solidarumą Bendruomenei, vargu ar ir kaip kitaip jai galėtų būti naudingas ar reikalingas. Taigi persvarstant solidarumo mokesčių ateitį reiktų ir šios aplinkybės nepamiršti.

Per 1965 m. solidarumo mokesčio įplaukė DM 4.364.43. Nereikėtų pamiršti, kad 1965 m. buvo Krašto Tarybos rinkimų metai.

1965 m. rugpiūčio 14 d. buvo įsteigta LB apylinkė Berlyne.

5. Kultūrinė veikla

a) Vargo mokyklos veikia prie apylinkų kaip seka:

Bad Zwischenahn	5	mok.	mok.V.Kazirskienė
Bremen	16	"	" J.Skruodienė
Hagen	10	"	" D.Kalvaitis
Hamburg-Pinneberg	9	"	" R.Baliulis
Memmingen	17	"	" M.Budriūnas
München	7	"	" J.Laukaitis
Münster/Westf.	3	"	" Z.Balandytė
Osnabrück	13	"	" V.Rudys
Stuttgart	19	"	" kun.K.Senkus

Viso: 99 mokiniai

1965 m.bėgyje šioms mokykloms išleista DM 4.301.- iš kultūriniam reikalams gautų lėšų:

- b) 25 m.Lietuvos pavergimo minėjimą KV suruošė 1965 m.birželio 17 d. Vasario 16 Gimnazijoje.Labai įdomią ir jaudinančią meninę programą-prozos,poezijos ir dainų pynę - atliko gimnazijos mokiniai.Minėjime dalyvavo daug lietuvių ir iš tolimų Vokietijos vietų.
- c) Vasario 16 Gimnazijos buvusių mokinių suvažiavimas Hüttenfelde įvyko 1965 m.liepos 23-25 d.d.Suvažiavimą ruošė 1964 m.baigiamo klasė.Dalyvavo 15 buvusių klasės mokinių ir dar tiek buvusių gimnazijos mokinių, kurie buvo anksčiau baigę.Suvažiavimą finansišškai globojo Krašto Valdyba.
- d) Vokietijos lietuvių jaunimo suvažiavimas įvyko 1965 m.liepos 28 d. rugpiūčio 1 d. Gauting.Tai antras tokios rūšies suvažiavimas (pirmas įvyko 1964 m.Bad-Godesberg).Suvažiavime dalyvavo apie 50 lietuvių jaunuolių, daugiausiai studentų, kiti specialių mokyklų mokiniai ar dirbantieji.Suvažiavimą finansišškai globojo Nordrhein Westfalen krašto vyriausybė per įgaliotinę A.Böhm-Krutulytę.
- e) Studijų savaitė įvyko 1965 m.rugpiūčio 1-8 d.d.Hüttenfelde, Vasario 16 Gimnazijos sodyboje.Ja rengė Europos Lietuvių Fronto Bičiuliai, Vokietijos Ateitininkų Sendraugių ir Studentų S-ga, Vokietijos Lietuvių Studentų S-ga, Vokietijos Lietuvių Ev.Ratelis ir Vokietijos Lietuvių Vyr.Skautų Rajonas.Savaitės tema: 25 m.lietuvių pasipriešinimui.Studijų savaitę finansišškai globojo Krašto Valdyba, kurios atstovas-iždininkas J.Barasas-dalyvavo rengimo komisijoje.Dalyvavo apie 140 asmenų.
- f) Lietuvių suvažiavimas įvyko 1965 m.rugpiūčio 7-8 d.d.Hüttenfelde, Vasario 16 Gimnazijos sodyboje.Suvažiavimą rengė ir finansavo Krašto Valdyba iš kultūrinių lėšų.Suvažiavimo metu, rugpiūčio 7 d., įvyko ir Vokietijos LB apylinkių pirmininkų ir įgaliotinių prie Krašto vyriausybių su Krašto Valdyba posėdis, kuriame dalyvavo ir PLB Valdybos sekretorė M.Lenkauskienė.
- g) Lietuvių katalikų jaunimo stovykla įvyko 1965 m.rugpiūčio 10-25 d.d. Vasario 16 Gimnazijos sodyboje.Stovyklą suorganizavo ir finansavo buv.Katalikų Sielovados direktorius tėv.A.Bernatonis.
- h) Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas įvyko 1966 m.Vasario 16 d. Gimnazijos patalpose.Minėjimą rengė KV ir PL Jaunimo Metų Komitetas.Dalyvavo daug lietuvių ir užsieniečių svečių, jų tarpe Baden-Württemberg vyriausybės, amerikiečių armijos, Latvių Centrinės Tarybos ir kt.atstovai.Pagrindinę kalbą sakė Vokie-

tijos Federalinio Seimo narys dr. Dietrich Rollmann. Meninę dalį atliko Vasario 16 Gimnazijos mokiniai. Ypatingai gily įspūdį visiems paliko trijų dalių vaidinimas - "Lietuvos Kryžiaus Kelias", kurį parašė gimnazijos direktorius kun. Bronius Liubinas ir režisavo mok. E. Tamošaitienė.

Minėjimas rado platų atgarsį vokiečių televizijoje ir spaudoje.

6. Socialinė veikla. Iš Kanados Lietuvių Šalpos fondo gauta 400.- kan. \$ nepasiturintiems ir 347.72 DM karo metu politiniai persekiojamiems.
7. Krašto Valdybos Informacijos. Jas redagavo kun. Br. Liubinas. Nuo 1965 m. gegužės 11 d. išleista 6 numeriai su viso 62 puslapiais.
8. PLB Tikrinimo Komisijos darbas. Puolimams ant Krašto Valdybos ir Vasario 16 Gimnazijos Amerikos lietuvių spaudoje nesiliaujant, 1965 m. birželio 23 d. KV nutarė prašyti PLB Valdybą paskirti specialią komisiją ištirti naujo pastato tinkamumą, išlaidas ir projektų pakeitimus. Tokia komisija buvo paskirta ir atvykus į Hüttenfeldtų pat. metų spalio 9 d. pradėjo tikrinimą. Komisiją sudarė: inž. V. Adamkavičius, Chicago, dr. P. Karvelis, Baden Baden ir dr. P. Radvila, Bern.

Tikrino spalio 9-10 ir 23-24 d. d. Per tą laiką taip pat turėjo pasitarimų su Švietimo Komisija, Mokytojų Taryba, Krašto Taryba, ir iš šalies pakviestais visuomenės veikėjais. Taip pat ėjo per visas klases stebėdami pamokų eigą.

Jau pačioj pradžioj tikrinimo būdas sukėlė įspūdį, kad Tikrinimo Komisija neatvažiavo, kad nustatytų tikrą padėtį, bet įrodyti jiems jau iš anksto žinomus dalykus. Į bet kokius paaiškinimus iš KV pusės mažai kreipė dėmesio. Baigę darbą išvažiavo nesupažindinę KV su rezultatais.

Dar ir dabar KV nėra supažindinta su tikrinimo rezultatais. Pirmos ir vienintelės žinios apie tikrinimo rezultatus pasiekė KV š. m. sausio gale, vieno Amerikos lietuvių laikraščio iškarpu formoje. Tame laikrašty paskelbti dalykai apvainikavo visų, ne tik Amerikos tariamų Vasario 16 Gimnazijos draugų, bet ir Vokietijos zanavykų, gelažių, bei kitų "geradarių" pastangas "gelbėti" gimnaziją ir supažindinti visuomenę su gimnazijos bei Bendruomenės vadovybės ydomis. Pav. ten buvo rašoma, kad kun. Liubinas nežino kur jis prapuldė virš tūkstančio surinktų dolerių, kad A. Mariūnas pasiėmė virš 22.000.-DM iš KV kasos nesant jokio nutarimo ir niekam nežinant už ką jis juos paėmė, kad gimnazija neturi nei vieno cenzuoto mokytojo ir, kad todėl brandos atestatai niekeno nepripažįstami, kad bendrabuty nėra sienų ir t. t. ir t. t.

Kiek verti šie tvirtinimai matosi jau iš to, kad už juos atsakingas TK narys V. Adamkavičius dalį jų tame pačiame laikrašty vėliau atšaukė, kaltindamas korespondentą už per laisvą interpretavimą jo minčių. Bet tas dalyko nei kiek nekeičia, nes klaipėdiečių organas "Memeler Dampfboot" jau buvo suskubęs viską persispausdinti. Kaip tokie dalykai duoda įkvėpimo kitiems, matosi ir iš to, kad vienas kandidatas į Krašto Tarybą jau atsiuntė Krašto Valdybai laišką, kuriame kaltina kun. Br. Liubiną ir A. Mariūną už išsekvojimus ir uždraudžia Krašto Valdybai vadintis ir veikti šiuo vardu.

KV pirmininkas parašė PLB Valdybai raštą paaiškindamas apie esamą padėtį ir atkreipė dėmesį į tokių rezultatų tokiu būdu paskelbimo pasėkas, prašydamas padaryti reikiamas išvadas. PLB Valdyba buvo numačius šiuo reikalu posėdį kovo 25 d.

9. Bylos. A.Mariūnai išėjus iš KV ir negavus progos į ją sugrižti, savo atsišaukimais į Bendruomenę jis žemino KV autoritetą skelbdamas, kad ji neteisėtai išrinkta, kad vis labiau praskolina Bendruomenės turtą ir siūlė, apeinant Krašto Tarybą ir prasilenkiant su statutu, išrinkti jo būdu naują krašto valdybą. Krašto Valdyba, šiuose atsišaukimuose įžiūrėdama Bendruomenės griovimą, o taip pat A.Mariūnai atsisakius mokėti solidarumo mokesčius už save ir savo apylinkę, padavė jį į Garbės Teismą. Garbės Teismo sprendimu jis buvo suspenduotas kaip Krašto Tarybos narys ir Frankfurto apylinkės pirmininkas ir pašalintas iš Bendruomenės. A.Mariūnas už tai Garbės Teismo narius dr.P.Karvelį ir kpt.J.Venckų padavė į vokiečių teismą Weinheim. Ši byla dar nebaigta spręsti.
10. P u o l i m a i. Šios KV kadencija praėjo kovos ženkle. Tikriausiai ne dėlto, kad KV būtų labai karinga. Ši kova buvo labai vienišališka ir KV joje kaip ir nebuvo progos nei galimybių pasireikšti. Kova, tikriausiai puolimai, buvo vedami tam tikrų asmenų prieš kai kuriuos KV ar gimnazijos vadovaujančius asmenis, visai nekreipiant dėmesio, kad dėl to ir šios institucijos galėtų nukentėti. Kokie tikslai šių puolimų? Iš šalies žiūrint galėtų atrodyti labai neverti, bet puolikams matyti asmeniškai labai svarbūs. Kai kurie iš jų puola, kad pikti už nepasisekimus gyvenime ir čia mato gerą progą išlieti savo pyktį. Kiti gi čia įžiūri galimybes nustumti vienus ir prieiti patys prie tam tikrų pareigų. Pirmoji dalis, kaip atrodo jiems gana gerai vyksta. Ar pavyks antroji, tai dar paaiškės. Bet vienas jau dabar aišku: kol nepavyks, nesiliaus kova.
11. Baigiamosios pastabos. Savo kadencijoje KV daugiausiai pastangų dėjo Vasario 16 Gimnazijos išlaikymui ir statybos skolų sumažinimui. KV yra patenkinta, kad esamomis sąlygomis tas geriau pavyko negu buvo galima laukti. Išlaikyme nepalikta skolų, o statybos skolos buvo sumažintos nuo apie DM 90.000.- iki 18.000.- Statybos vėjus Amerikoje neatnešė tiek lėšų, kiek buvo tikėtasi. Puolimai spaudoje tikriausiai ir čia nebus palikę be pėdsakų. Malonu betgi konstatuoti faktą, kad rėmėjų būreliai ir pavieniai asmenys nekreipia per daug dėmesio į šią propagandą. Padėtį dar pagerino Caritas DM 15.000.-vienkartinė subsidija ir Balfo pagalba, kuris be nuolatinės mėnesinės \$ 300.-paramos pareitų metų rudenį paskyrė dar \$ 5.000.-vienkartinę pašalpą.

Šia proga KV nuoširdžiai dėkoja visiems Vasario 16 Gimnazijos rėmėjams ir geradariams.

Perduodama pareigas naujai KV šioji linki jai taikos, daug ištvermės ir gražaus bendradarbiavimo.

J.K.Valiūnas
Pirmininkas

PLB.VOK.KR.VALDYBOS IŽDININKO PRANEŠIMAS

Didžiai gerbiami Kr.Tarybos nariai ir malonūs svečiai, išklausius Krašto Valdybos veiklos pranešimo, mano pranešimas gali būti nebeįdomus, nes apsiriboja vien tik skaičių ir sumų paskelbimu. Tačiau esu įsitikinęs, kad tie skaičiai ir iš jų suvestos sumos kaip tik parodo kokia tautinės gyvybės kraujo apytaka cirkuliuoja mūsų organizacijoje, kiek tautinės sveikatos mums reikia, kiek jos dar turime, kur negaluoju ir kur savo jėgas pervertiname arba permažai panaudojame.

1965 metai Krašto Valdybai buvo didelio įtempimo laikas, kiek tai liečia finansus. Kartais atrodydavo viskas gana beviltiškoje padė-

tyje, nes šaliarūpesčio, kad Vasario 16 gimnazija galėtų gyvuoti, kad jos auklėtiniai neįstų vargo ir turėtų ką valgyti, kad mokytojai ir tarnautojai gautų algas, visą reikalą sunkino didelė statybos skola. Todėl dažnai vienai ar kitai firmai reikalaujant mokėti, atsidurdavome prie tuščios kasos. Liūdniausia būdavo kiekvieno mėnesio gale ir pradžioje, kada reikia mokėti atlyginimus ir atsiskaityti su prekių pristatytojais. Žinoma, visada vienu ar kitu būdu pavyko susidariusią padėtį pergyventi ir reikalus palankiai išspręsti. Tam buvo reikalingas visų Kr. Valdybos narių tampus bendradarbiavimas, visų jėgų įtempimas. Bet ir visos mūsų jėgos nieko nebūtų galėjusios pagelbėti, jei lietuvių tarpe nebūtų atsiradę nuoširdžių ir reikalo svarbą suprantančių žmonių. Tokiu žmonių sunkiausiais momentais visada atsirasdavo. Jie gelbėjo susidariusią padėtį ir stiprino Kr. Valdybos pasitikėjimą.

Kai Krašto Valdyba pirmą kartą pasijuto bejėgė viena užlopyti susidariusias skolų spragas, apie tai patyrė tėv. Alf. Bernatonis. Jis visus nuramino, tėviškai padaršino, pažadėjo ir suteikė DM 40.000.-beprocentinę paskolą. Tai pagelbėjo Krašto Valdybai išvengti teismų su statybos firmomis ir įgalino apmokėti bent dalį kitų skolų. Po to, Kr. Valdyba kurį laiką galėjo pasijusti lengviau ir skirti jėgas naujų lėšų telkimui. Neužilgo buvo gauta parama iš Caritasverband-Freiburg DM 15.000.- ir iš Innere Mission Baden DM 2.000.- Taip atrodė, kad visas reikalas pradeda susitvarkyti ir normalizuotis.

Vėliau, kai Kr. Valdyba antrą kartą priartėjo prie finansinių sunkumų, padėtį išgelbėjo BALF'o vadovai. Pirmininkas kun. V. Martinkus ir reikalų vedėjas kun. L. Jankus, lankydami įvairius Europos kraštus, buvo užsukę ir į Hüttenfeldą. Susipažinę su sunkia mūsų finansine padėtimi, tuojau, nieko nelaukdami, telegramomis užjudino BALF'o centrą ir Vasario 16 Gimnazijos statybos vajeaus Komitetą JAV, kad skubiai pagelbėtų ir tuojau pervestų jau surinktų pinigų dalį. Netrukus gauta \$ 2.500.-, o vėliau dar \$ 2.200.- BALF'o Centro valdyba paskyrė \$ 5.000.-aukų. Nuo to momento pradėjo galutinai susitvarkyti buvusi sunki finansinė padėtis. Neužilgo buvo gauta antroji dalis valdžios paramos fizikos ir chemijos kabineto skoloms mokėti, DM 12.500.- ir naujo pastato apstatymo bei įrengimų skoloms DM 16.000.- ir paskola DM 45.000.- Gale metų gauta iš Baden Württembergo dar DM 20.000.-Tokiu būdu 1965 m. gruodžio mėn. 31 dienai galėjo būti sudarytas sekanti apyskaita:

B A L A N S A S 1965 m. gruodžio 31 d.

A k t y v a s

1. Sklypo, pastatų ir įrengimų vertė

Sklypas ir senasis pastatas	DM	173.057.29	
Naujas pastatas	"	817.871.12	
Iš barakų į naują pastatą perkeltas šildymas	"	22.225.66	1.013.154.07
Autobusiuko vertė	DM	7.775.-	
20% vertės nurašymas	"	1.555.-	6.220.-
Senųjų įrengimų vertė	DM	42.833.-	
Naujai įsigytų įrengimų vertė	"	42.470.66	
		<u>85.304.52</u>	
% vertės nurašymas	DM	7.816.52	77.488.-
Raštinės mašinelių vertė	"	579.50	
% vertės nurašymas	"	57.50	522.-
Virtuvės inventorius	DM	995.15	
" vertės nurašymas	"	99.15	896.-

2. Kasos stovis:

Kasoje grynais	DM	3.089.95	
Bankų sąskaitose	"	17.590.57	
Skolininkai	"	2.900.-	
Speciali suma įrengimams	"	20.000.-	43.580.52
			<u>1.141.860.59</u>

P a s y v a s

Hypoteka ant senojo pastato	DM	27.235.83	
Metų bėgyje gražinta suma	"	300.-	26.935.83
Hypoteka ant naujo pastato (Bund u.Land)	DM	500.000.-	
Paskola naujo pastato užbaigimui	"	45.000.-	
Įsipareigojimai firmoms ir prekių pristatytojams	"	44.292.07	
(Draudimai ir mokesčiai)	"	3.767.85	
Nenurašyta Federalinės valdžios nuosavybė	"	2.332.83	
K a p i t a l a s	"	519.532.01	
			<u>1.141.860.59</u>

PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ SĄSKAITA 1965 m. gruodžio 31 d.P a j a m o s:

Perkeltas likutis iš 1964.12.31 d.	100.215.64
Paskolinta statybos užbaigimui	45.000.-
Visos kitos įvairios pajamos laike 1965 m.	561.630.90
	<u>706.846.54</u>

I š l a i d o s:

Naujo pastato statybos išlaidos	259.869.96
Visos kitos įvairios išlaidos laike 1965 m.	447.688.13
	<u>707.558.09</u>
Įvairios skolos už prekes	19.221.12
Statybos skola 1965.12.31 d.	25.070.93
	<u>44.292.07</u>
	663.266.02
Kasos, bankų ir skolininkų sąskaita 65.12.31 d.	43.580.52
	<u>706.846.54</u>

STATYBOS KAINOS APYSKAITA

Iki 1964 m. gruodžio 31 d. apmok. statybos išlaidų	558.001.16
Laike 1965 m. apmokėta statybos išlaidų	234.799.03
Skolos likutis 1965 m. gruodžio 31 d.	25.070.93
	<u>817.871.12</u>

Jurgis Barasas
Iždininkas

VASARIO 16 GIMNAZIJOS DIREKTORIAUS PRANEŠIMAS PLB V-JOS
KRAŠTO TARYBAI 1966 kovo 30 - 31 d.d.

Jau ketvirtą kartą iš eilės tenka man garbė ir pareiga painformuoti PLB V-jos Krašto Tarybą apie Lietuvos Vasario 16 Gimnazijos veiklos metus. Malonu, kad, kaip pernai, taip ir šiomet, Kr. Taryba susirenka savo sesijai mokslo metams pasibaigus, nes tai suteikia galimybės mesti žvilgsnį į laikotarpį, kuris pats savyje sudaro aiškiai atbaigtą vienetą. Ir šiomet nerandu kito kelio, kaip tik apžvelgti Gimnazijos veiklą 1965/66 mokslo metų bėgyje, pristatydamas Jums, Gerb. Kr. Tarybos nariai, tuos asmenis, kurie mokė, auklėjo, rūpinosi administracija ir maitinimu. Atsiektieji mokymo rezultatai liudija apie mokytojų pastangas, tačiau ne vien tik apie juos, o kartu atkreipia dėmesį ir į mokinį, kaip medžiagą, su kuria turi darbuotis mokytojai. Mokslo pažangumas yra išdava abipusio bendradarbiavimo. Tik tokiu keliu einant gali būti atsiektas statute pramatytais tikslas: "Paruošti studijoms aukštosiose ir specialiose mokyklose bei veiklai lietuviškoje visuomenėje". Panašiai yra ir su auklėjimu. Čia, žinoma, yra sunkiau surasti neklaidingą vertės kriteriumą, tačiau kiekvienu atveju ir čia susibėga į draugę abudu veiksniai: auklėtojas ir auklėtinis. Tik abiejų sugebėjimai, pastangos ir ištvermė įgalina įvykdyti tai, ką Gimnazijos statutą užbrėžia sekančiais žodžiais: "Gimnazijos tikslas yra išugdyti krikščioniškos dorovės, stipraus būdo, gražaus elgesio, fiziškai sveikus, sąmoningus lietuvius ir lietuvaites". Įtarpas apie fizinę sveikatą, suprantama, neįeina tiesioginiai į auklėjimo sritį, tačiau senasis dėsnis, kad reikia stengtis, kad sveikame kūne būtų ir sveika siela, yra nenustojęs savo vertės nė šiandieniniame auklėjime. Iš to išeinant yra suprantama, kad direktoriaus pranešime paliečiami ir ūkiniai reikalai, o ypač maitinimas.

V A D O V Y B Ė

Mokslo metai buvo pradėti su pilnu truputį atnaujintu vadovybės sąstatu, o užbaigti su kitu ir tai nepilnu.

Direktorius pareigose visus mokslo metus išbuvau aš.

Inspektorius pareigas mokslo metų pradžioje ėjo filosofijos kandidatas Jonas Medušauskas. Birželio mėn. gale jis gavo laišką iš Mannheimo sveikatos įstaigos, kuri visu griežtumu jį atkalbėjo nuo darbo mokykloje. Tokio pobūdžio atkalbėjimas yra labai artimas uždraudimui ir todėl neliko nieko kito, kaip tik, prasidedant vasaros atostogoms, J. Medušauskui pasitraukti iš gimnazijos. Nuo to laiko Vasario 16 Gimnazijos inspektorius etatas buvo laisvas. Pareigos, suprantama, liko si ir jos teko išsidalinti kitiems vadovybės nariams, karts nuo karto pritraukiant kuriam nors specialiam uždaviniui vieną ar kitą mokytojo komojo personalo narį.

Berniukų bendrabučio vedėju iki 1965 m. liepos 1 d. buvo Tautvydas M. Gailius. Jau gegužės 9 d. T. Gailius man pranešė, kad iš savo arti 12 metų eitučių pareigų pasitraukia. Jo pareiškimą pristačiau Kr. Valdymui, kuriai neliko nieko kita, kaip tik padėkoti ilgamečiui Vasario 16 Gimnazijos berniukų auklėtojui už sąžiningą darbą. Nuo tos pat 1 liepos mėn. dienos bendrabučio vedėju buvo paskirtas Algirdas Palavinskas, kuris Gimnazijoje buvo pradėjęs dirbti nuo šių mokslo metų pradžios, eidamas berniukų bendrabučio pavaduotojo pareigas. Nuo 1965 m. rugsėjo 6 d. pavaduotojo pareigas perėmė naujas gimnazijos mokytojas Antanas Veršelis.

Mergaičių bendrabučio vedėja visus metus buvo Elza Tamošaitienė, o jos pavaduotoja Irena Krivickienė.

Katalikų kapelionas buvo kun. Jonas Riaubūnas, o evangelikų kapeliono pareigas ėjo kun. Juozas Urdzė, kuris reguliariai atvykinėdavo į gimnaziją iš Bad Godesbergo.

Ūkių vedėju buvo Juozas Subačius.

M. O. K. Y. M. A. S.

Vasario 16 Gimnazijoje išeinama programa, kuri nustatyta Baden Württembergo modernių kalbų gimnazijom. Dėstoma buvo lietuviškai ir vokiškai. Visos pamokos pramotytos pamokų lentelėje buvo pilnai padengtos, o lietuvių ir vokiečių kalbų dar buvo duodamos pagalbinės pamokos. Taip pat buvo sustiprintas matematikos ir fizikos mokymas paskutinėse klasėse.

1. Tikyba. a) Katalikų tikyba dėstė kapelionas kun. Jonas Riaubūnas, I ir II klases jis sujungė į draugę ir dalino į dvi dalis pagal lietuvių kalbos mokėjimą. Taip pat kat. tikybos dėstyme buvo sujungta V klasė su VI-ja ir VII su VIII-ja. Iš viso gimnazijoje per savaitę buvo 14 kat. tikybos pamokų.

b) Evangelikų tikyba dėstė mokytojas Fricas Skėrys. Jis jungė į draugę I su II-ja, III su IV, V su VI ir VII, VIII ir IX klases. Ev. tikybos per savaitę buvo 8 pamokos.

2. Lietuvių kalba. Lietuvių kalbą dėstė 4 mokytojai su 48 pamokomis per savaitę.

a) Prof. dr. Jonas Grinius dėstė trijose paskutinėse klasėse, IX klasėje turėdamas 4 sav. valandas, o VIII ir VII sujungtose į vieną klasę taip pat 4 sav. valandas. Viso 8 sav. pamokas.

b) Mok. Stepas Povilavičius turėjo 5 pamokas VI klasėje, 4-V-je, 5-IV ir 5-III-je klasėje. Pirmadienio, antradienio, trečiadienio ir ketvirtadienio vakarais jis dėstė lietuvių kalbą įvairių klasių moksleiviams, ją šiek tiek mokantiems, bet dar reikalingiems pridėtinės pagalbos. Iš viso S. Povilavičius dėstė 23 lietuvių kalbos pamokas per savaitę.

c) Mok. Kazimieras Motgabis lietuvių kalbą dėstė II-je klasėje, 6 sav. pamokas.

d) Mok. kun. Jonas Dėdinas dėstė lietuvių kalbą I-je klasėje-6 sav. pamokas ir mokė lietuvių kalbos kitų klasių mokinius, jos visai nemokančius. Iš viso kun. J. Dėdinas turėjo 11 sav. lietuvių kalbos pamokų.

3. Vokiečių kalba. Vokiečių kalbą dėstė 3 mokytojai, iš viso 41 pamoką per savaitę.

a) Mok. Gerhard Kowa dėstė po 4 sav. valandas IX, VIII ir VII-je klasėse. Viso 12 pamokų.

b) Mok. Aloys Weigel turėjo po 4 vokiečių k. pamokas VI ir IV kl., o 3 - V-je klasėje. Viso 11 pamokų.

c) Mok. Fricas Skėrys turėjo po 5 pamokas I ir II klasėse, 4 pamokas II-je klasėje ir 4 pamokas dėstė vokiečių kalbą joje atsilikusiems mokiniams.

4. Anglų kalba buvo pradėta mokyti nuo III klasės. Jos gimnazijoje buvo per savaitę 33 pamokos.

a) Mok. Otto Heinz Haag dėstė po 4 sav. pamokas IX, VIII ir VII, VI, V ir IV klasėse. Viso 24 val.

b) III-je klasėje 5 sav. pamokas iki liepos 1 d. dėstė mok. Tautvydas M. Gailius, o nuo rugsėjo 6 d. mok. Antanas Veršelis. A. Veršelis 3 kart per savaitę davė anglų kalbos pamokas joje at-

silikusiems, 1 kartą per savaitę padėjo mokyti anglų kalbą atsilikusiems mokiniams kun.V.Damijonaitis.

5. Lotynų kalba buvo skaitoma kaip trečia svetimoji kalba ir buvo ruošiamas mažasis jos kursas, iš viso 20 sav.pamokų.

a) Dir.kun.Bronius Liubinas dėstė po 4 sav.pamokas IX ir VIII klasėse. Viso 8 sav.valandos.

b) Kap.kun.Jonas Riaubūnas dėstė 4 sav.lotynų kalbos pamokas VII-je klasėje

c) VI ir V klasėse po 4 sav.pamokas iki vasaros atostogų dėstė insp.Jonas Medušauskas, o nuo rugsėjo 6 d. mok.kun.Vingaudas Damijonaitis.

6. Matematika dėstoma visose klasėse, iš viso 37 sav.pamokos.

a) Mok.Roland Dinkel per savaitę turėjo 18 matematikos pamokų, kurios buvo išdėstytos sekančiais: IX kl.-5, VIII kl.-4, VII, VI ir V klasėse po 3 pamokas.

b) Vyr.mok.Saliamonas Antanaitis dėstė matematiką IV-je klasėje su 4 pamokomis. Nuo II-jo semestro jis dar turėjo vieną papildomą pamoką keliems IV kl.mokiniams, mažai suprantantiems lietuviškai.

c) Mok.Algirdas Palavinskas iki vasaros atostogų dėstė matematiką III kl. 14 sav.val. II ir I-je klasėse po 5 sav.valandas. Nuo rugsėjo 6 d. jis dėstė tik I-je klasėje 5 sav.valandas.

d) Mok.Antanas Veršelis nuo rugsėjo 6 d. dėstė matematiką II ir III-je klasėse, viso 9 sav.pamokas.

7. Fizika. Jos buvo 12 sav.pamokų. Dėstė mok.Herbert Spiess sekančiais: po 3 sav.valandas IX ir VIII klasėse, o po 2 sav.valandas VII, VI ir V klasėse.

8. Chemija dėstė mok.Vilius Lėnertas. VIII-je kl. buvo 2 sav.pamokos, o VII ir VI po 1 sav.pamoką.

9. Biologija. Ji buvo dėstoma nuo I iki VIII kl. VI klasėje dėstė mok.Vilius Lėnertas, o kitose klasėse mok.kun.Jonas Dėdinas. VIII ir VII kl.biologijos pamokoms buvo sujungta į draugę. Visose klasėse buvo po 2 sav.pamokas.

10. Visuotinė istorija pradedama dėstyti nuo III klasės ir tęsiama iki gimnazijos pabaigos, kasmet po 2 sav.pamokas.

a) Mok.Aloys Weigel dėstė istoriją IX, VIII ir VII klasėse, viso 6 sav.pamokas.

b) Mok.Alfonsas Krivickas dėstė istoriją VI-je klasėje.

c) V-je klasėje iki vasaros atostogų istoriją dėstė insp.Jonas Medušauskas, o nuo rugsėjo 6 d. mok.kun.Jonas Dėdinas.

d) Kap.kun.Jonas Riaubūnas dėstė istoriją IV ir III kl.

11. Lietuvos istorija

a) Trumpas Lietuvos istorijos kursas išeinamas IV-je klasėje. Čia ją dėstė prof.dr.Jonas Grinius.

b) Vėl iš naujo pradedama eiti Lietuvos istorija VI-je klasėje, kur ją dėstė mok.Stp.Povilavičius ir tęsiama iki gimnazijos pabaigos. VII, VIII ir IX klasėse Lietuvos istoriją dėstė mok.Alfonsas Krivickas.

12. Visuomenės mokslas. Pagal vokiškąją programą jis turi būti dėstomas VI ir IX klasėse po 2 sav.pamokas. Atsižvelgiant į tai, kad Va-

sario 16 Gimnazijoje vis.mokslo programa papildoma lietuviškaisiais dalykais, jis dėstomas dar ir VII klasėje.

a) Mok.Kun.Jonas Dėdinas dėstė po 2 sav.valandas VII ir VI klasėse.

b) Mok.Aloys Weigel turėjo IX klasėje 1 sav.val.visuomenės mokslo.

13. Filosofija. Vokiškose programose jos iš viso nėra. Vasario 16 Gimnazijoje ji buvo dėstoma VIII ir VII klasėse, jas sujungus į draugę 2 sav.valandom. Iki vasaros atostogų filosofiją dėstė insp.Jonas Medušauskas, o nuo rugsėjo 6 d.mok.kun.Jonas Dėdinas.

14. Geografija buvo dėstoma penkiose pirmosiose klasėse.

a) Mok.Kazimieras Motgabis dėstė po 2 sav.pamokas V, IV ir III klasėse.

b) II ir I-je klasėse geografiją dėstė iki vasaros atostogų mok.Algirdas Palavinskas, o nuo rugsėjo 6 d.mok.Gerhardas Bauras.

15. Dailė. Ją dėstė mok.Alfonsas Krivickas. IX, VII ir VI klasėse buvo po 1 sav.pamoką, o nuo V iki I klasės po 2 sav.pamokas.

16. Muziką dėstė mok.Kazimieras Motgabis po 2 sav.pamokas nuo I iki V klasės imtinai.

17. Kūno kultūros pamokoms buvo sudaryti trys klasių junginiai, žinoma, atskirai mergaitėm ir berniukams. IX, VIII ir VII klasės turėjo 1 sav.pamoką, VI, V ir IV - 2 sav.pamokas, ir III, II ir I taip pat 2 sav.pamokas. Mergaitėms kūno kultūros pamokas vedė mok.Eliza Tamošaitienė.

Berniukus lavino kūno kultūroje mok.Tautvydas M.Gailius iki vasaros atostogų. Nuo rugsėjo 6 d. IX, VIII ir VII klasėse kūno kultūrą dėstė mok.Gerhardas Bauras, o kitose klasėse mok.Algirdas Palavinskas.

18. Rankų darbiai. Mergaitės rankdarbių mokė mok.Herta Motgabienė sekančia tvarka: V ir IV klasėse po 1 sav.pamoką, o III, II ir I kl. po 2 sav.pamokas. Berniukų rankdarbių mokytojas buvo Alfonsas Krivickas ta pačia tvarka kaip ir pas mergaites, tik sujungdamas V ir IV klases į draugę.

19. Choro pamokos per savaitę būdavo 2 kartus. Chorvedis mok.Kazimieras Motgabis.

20. Tautinių šokių repeticijos vyko 3 kart per savaitę, vadovaujant mok.Elizai Tamošaitienei.

Klasių auklėtojai. Klasių auklėtojaituri pirmoj eilėj rūpintis savo klasės mokinių elgesiu, mokslo pažangumu ir bendra tvarka. Šiais mokslo metais auklėjo:

IX-ją klasę prof.dr.Jonas Grinius,

VIII-ją klasę mok.Alfonsas Krivickas,

VII-ją klasę kap.kun.Jonas Riaubūnas

VI-ją klasę mok.Stepas Povilavičius

V-ją klasę insp.Jonas Medušauskas iki vasaros atostogų ir kun.

Jonas Dėdinas nuo rudens, IV-ją klasę mok.Kazimieras Motgabis,

III-ją klasę kun.Jonas Dėdinas iki vasaros atostogų ir mok.Antanas Veršelis nuo rudens.

II-ją klasę mok.Fricas Skėrys,

I-ją klasę mok.Algirdas Palavinskas.

Mokytojų Taryba. Ją sudarė visi mokytojai. Nuolatinio savo sekretoriaus MT neturėjo. Posėdžiams vadovaudavo direktorius, o protokolus surašydavo specialiai tai dienai paskirtas sekretorius. Mokytojų Taryba posėdžiavo 12 kartų (protokolų Nr. 178-188). Vieną kartą buvo posėdžiauta kartu su svečiais: PLB Valdybos siųstąja Tikrinimo komisija ir Švietimo komisija. Tai buvo 1965 spalio 23 d.

Egzaminai. Vasario 16 Gimnazijoje yra laikomi dviejų rūšių egzaminai: baigiamieji, kuriuos išlaikius išduodamas brandos atestatas ir keliamieji.

1. Baigiamieji egzaminai. Lietuvių Vasario 16 Gimnazija savo vardu brandos atestatų neišduoda. Brandos egzaminai laikomi Baden Württembergo krašto Švietimo ministerijos nustatyta tvarka ir jos poskyrio, taip vadinamo Oberschulamt Nordbaden, vardu išrašomi brandos atestatai. Egzaminai laikomi tomis pačiomis sąlygomis ir ta pačia tvarka kaip ir kitose Baden Württembergo krašte veikiančiose privačiose gimnazijoje, o tikrumoje toji tvarka nedaug kuo skiriasi nuo valstybinių gimnazijų brandos egzaminų tvarkos. Egzaminuojama raštu ir žodžiu. Rašto darbai atliekami gruodžio mėnesį. Šiemet jie vyko sekančia tvarka: gruodžio 6 d. - vokiečių k., 7 d. - matematika, 10 d. - lotynų k., 11 d. - anglų k. ir 14 d. - lietuvių k. Mūsų abiturientai rašto darbus rašė kartu su Weinheimo valstybinės gimnazijos abiturientais. Temos buvo tos pačios visiems, suprantama, išskiriant lietuvių kalbą, kuriai temas pasiūlė pati Vasario 16 Gimnazija. Rašomuosiuose egzaminuose mūsų mokytojai turėjo tas pačias teises, kaip ir valstybinių gimnazijų mokytojai. Tai įsakmiai pabrėžiama Švietimo įstaigos rašte iš 1965 gruodžio 2 d., UIII 5395. Sulyginimas galioja ne tik temų parinkime, bet ir darbų taisyme bei vertinime. Pirmaisiais korektoriais buvo mūsų mokytojai, o antruosius korektorius skyrė Švietimo įstaiga lygiai tuo pačiu keliu ir tomis pačiomis teisėmis, kaip tai daroma valstybinėse gimnazijose. Antrieji korektoriai paprastai nežino ne tik mokinių pavardžių, bet net iš kurios gimnazijos jie yra. Galutinį rašto darbų pažymį išveda trečiasis korektorius, dažniausia iš pačių Švietimo įstaigos valdininkų-pedagogų tarpo.

Atsakomieji abiturientų egzaminai įvyko kovo 16 ir 17 d. d. Egzaminų komisijos pirmininku buvo paskirtas Gymnasialprofessor Karl Stengel, Heidelbergo Kurfürst-Friedrich gimnazijos lotynų kalbos mokytojas. Jo pagalbininkais buvo paskirti tos pačios gimnazijos mokytojai: Oberstudienrat W. Reinhard matematikai ir fizikai ir Studienrat U. Müller vokiečių ir anglų kalbom. Egzaminuoti buvo pavesta Vasario 16 Gimnazijos mokytojams:

- a) dr. Jonui Griniui lietuvių kalba, b) G. Kow'ai vokiečių kalba
- c) O. Haag'ui anglų kalba, d) kun. Br. Liubinui lotynų kalba, e) R. Dinkel'ui fizika, g) A. Weigel'ui vis. istorija ir vis. mokslas ir
- i) A. Krivickui Lietuvos istorija.

Brandos egzaminus laikė 4 kandidatai. Trims iš jų buvo leista laikyti egzaminus, remiantis Vasario 16 Gimnazijos mokytojų nutarimu (žiūr. prot. nr. 183, 1965 spalio 5 d.), o vienas laikė egzaminus, nors mūsų gimnazijos mokytojai ir buvo nutarę, kad jis yra per silpnai tam pasiruošęs. Jo tėvas padavė protesto raštą Švietimo įstaigai ir buvo nuspręsta, kad Verneris Kiminus gali laikyti valstybinius brandos egzaminus kartu su kitais trimis Vasario 16 Gimnazijos brandos egzaminų kandidatais tomis pačiomis sąlygomis tik be gimnazijos atsakomybės. Taip ir buvo padaryta. Kovo 17 d. 14 val. egzaminų komisijos pirmininkas Gymnasialprofessor Karl Stengel paskelbė sekančius rezultatus: valstybinius brandos egzaminus išlaikė:

- 1) Artūras Hermanas, gimęs 1944 vasario 21 d. Kaune, Vasario 16 Gimnazijoje mokėsis nuo 1959 balandžio 13 dienos,

- 2) Evaldas Maščinskas, gimęs 1946 kovo 29 d. Frankfurte (Vokietijoje), Vasario 16 Gimnazijoje mokėsis nuo 1958 balandžio 19 d.,
- 3) Elza Morozovaitė, gimusi 1946 sausio 3 d. Tirschenreut (Vokietijoje), Vasario 16 Gimnazijoje mokiusis nuo 1958 rugsėjo 11 d.

Kandidatas Verneris Kimminus egzaminų neišlaikė.

2. Keliamieji egzaminai.

Vasario 16 Gimnazijoje yra praktikuojami keliamieji egzaminai. Vokietijos gimnazijose tokių egzaminų nėra. Pas mus jie yra įvesti Švietimo Komisijos autoritetu, siekiant pakelti mokslo lygį. Šiais mokslo metais keliamieji egzaminai vyko sekančia tvarka:

- a) III-je klasėje aritmetikos egzaminai kovo 16 d. raštu ir kovo 25 d. žodžiu tiems, kurių rašto darbo rezultatai nebuvo patenkinami, ar visiškai aiškūs. Egzaminų komisiją sudarė dėstytojas A. Veršelis ir nariai dr. J. Grinius ir A. Palavinskas.
- b) IV-je klasėje buvo egzaminai iš trijų dalykų. 1/Lietuvių kalbos egzaminai raštu vyko kovo 21 d. Egzaminų komisiją sudarė dėstytojas S. Povilavičius ir nariai K. Motgabis ir kun. J. Dėdinas. 2/Vokiečių k. egzaminai raštu vyko kovo 17 d. Egzaminų komisiją sudarė dėstytojas A. Weigel ir nariai G. Kowa ir O. Haag. 3/Lietuvos istorijos egzaminai žodžiu vyko kovo 25 d. Egzaminų komisija sudarė dėstytojas dr. J. Grinius ir nariai kun. J. Riaubūnas ir A. Krivickas.
- c) V-je klasėje geografijos egzaminai žodžiu vyko kovo 25 d. Egzaminavo dėstytojas K. Motgabis ir nariai A. Palavinskas ir A. Veršelis.
- d) VI-je klasėje buvo egzaminai iš dviejų dalykų: 1/Matematikos raštu, egzaminuojant dėstytojui R. Dinkel ir komisijoje esant V. Lėnertui ir H. Spiess ir 2/ anglų kalbos egzaminai raštu su egzaminatoriais dėstytoju O. Haag, A. Veršeliu ir kun. Br. Liubinu.
- e) VII klasėj buvo visuomenės mokslo egzaminai žodžiu. Komisija: dėstytojas kun. J. Dėdinas, nariai - dr. J. Grinius ir S. Povilavičius.
- f) VIII klasėje chemijos egzaminai raštu. Egzaminatoriai: dėstytojas V. Lėnertas, R. Dinkel ir H. Spiess.

Visų keliamųjų egzaminų moderatorium buvo paskirtas mok. S. Povilavičius.

M o k i n i a i

1. Statistika. Mokslo metų bėgyje Vasario 16 Gimnazijoje yra buvę 102 mokiniai. Didžiausias mokinių skaičius iš karto buvo 101. Mokinių skaičius mokslo metus baigiant buvo 91 ir vienas besigudrą sanatorijoje. Eilė mokinių pasitraukė iš gimnazijos po I-jo pusmečio, kai pamatė, kad jų atsiektieji daviniai nedaug teikia vilčių atsiekti savo klasės tikslą. Mokslo metus baigiant buvo 50 berniukų ir 41 mergaitė, 69 katalikai, 20 evangelikų ir 1 naujųjų apaštalų išpažinimo. Klasėmis skirstėsi sekančiais: I-je 16, II-je 21, III-15, IV-19, V-3, VI-6, VII-3, VIII-4, IX-4.
2. Mokslo pažangumas. Iš 91 mokinio 74 atsiekė savo klasės tikslą, o 17 likosi antriems metams. Norint nustatyti 10 geriausiųjų gimnazijos mokinių, paaiškėjo, kad tenka suminėti net 23 pavardes, nes yra visa eilė lygiai gerai besimokančių. Pirmąją vietą su bendru visų pažymių vidurkiu 1,8 užima I-sios klasės mokinė Marytė Kuršytė. Antroji vieta su bendru visų pažymių vidurkiu 1,9 tenka VII-sios klasės mokiniui Alfredui Starukui, o trečiąją vietą su pažymių vidurkiu 2 dalinasi du mokiniai: IV kl. moki-

nys Rudolfas Landas ir III kl. mokinys Ričardas Palavinskas. Po jų seka 5 mokiniai su bendru pažymiu 2,1, jų tarpe vienas berniukas ir keturios mergaitės, 2 mokiniai su 2,2 (berniukas ir mergaitė) dvi mokinės su 2,3 dvi mergaitės su 2,4, trys berniukai su 2,5, viena mergaitė ir du berniukai su 2,6 ir du berniukai su 2,7. Pažangiausiaji klasė yra VII-ji, su pažymių vidurkiu 2,5. Jos auklėtojas kun. Jonas Riaubūnas. Antrą vietą užima II-ji klasė su 2,7. Auklėtojas mok. Fricas Skėrys. Trečioj vietoj stovi III-ji klasė. Pažymių vidurkis 2,8, auklėtojas mok. Antanas Veršelis. Prie tokio žymaus mokslo pažangumo pagerėjimo labai esminiai prisidėjo mergaičių bendrabutyje suorganizuotoji pagelba mokinių mokiniams. Už darbštumą pagyrimo pažymiai parašyti VII kl. mok. A. Starukui, IV kl. mkn. A. Lebedytei, II kl. mokinėms Z. Dilbaitei, I. Klevinskaitei, L. Nernaitei ir I kl. mok. M. Kuršytei.

3. Elgesys. Malonu konstatuoti, kad visai eilei mokinių už elgesį galėjo būti suteiktas pagyrimas, parašant pati aukščiausią pažymį - vienetą. Elgesio vienetus gavo IV kl. mokinė Anelyzė Lebedytė, II kl. mokinė Zelma Dilbaitė ir Lina Nernaitė ir I kl. mokinė Marytė Kuršytė. Didžiosios dalies mokinių elgesys buvo be priekaištų ir įvertintas normaliu geru pažymiu - dvejetu. Nežymiai daliai buvo parašytas patenkinamas elgesio pažymys, o dviem blogas.

Mokinių tvarkingumas vertinamas atskiru pažymiu. Vienetus gavo A. Starukas, M. Kuršytė, Z. Dilbaitė, L. Nernaitė ir K. Žutautaitė. Mergaičių bendrabutyje vykusios kambarių tvarkingumo varžybos laimėjo "Rūtelių" kambarys su seniūne Lina Nernaite.

4. Lietuvybės išlaikymo ir reprezentavimo tarnyboje. Ir šiais mokslo metais gimnazijos moksleiviai aktyviai dalyvavo lietuvybės išlaikymo tarnyboje. Pagrindiniai moksleivių jėgomis lietuviškajai visuomenei surengti parengimai buvo pačioje gimnazijoje. Tai 1/ 1965 birželio 17 d. 25 metų Lietuvos nepriklausomybės praradimo prisiminimas, kuriame moksleiviai išpildė išpūdingą prozos ir poezijos pynę apie Lietuvos kančios kelią. 2/ 1965 gruodžio 22 d. įvykusi Kalėdų Eglutė su mokinių vaidinimu, choro dainomis ir deklamacijomis ir 3/ Vasario 16 d. centrinio V-jos LB Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimo programoje moksleiviai suvaidino trijų vaizdų scenos veikala "Lietuvos Kryžiaus kelias". Visų trijų progų vaidinimų tekstus teko paruošti man, o vaidinimus režisavo mok. E. Tamošaitienė. Chorą vedė jo dirigentas mok. K. Motgabis, salės papuošimu ir dekoracijomis visada rūpinosi mok. dail. A. Krivickas. Visuose parengimuose gimnazijos salė buvo perpildyta. Šalia šių didžiųjų tautinių parengimų, gimnazijos moksleiviai du kartus praturtino Stuttgarto apylinkės lietuvių parengimų programą.

Lietuviškoje reprezentacijoje gražiai reiškėsi gimnazijos tautinių šokių grupė. Pirmasis šių mokslo metų reprezentacinis pasirodymas įvyko 1965 gegužės 21 d. pačioje gimnazijoje, į ją atsilankius visų Federalinės Vokietijos kraštų valdininkams tų ministerijų, kurios rūpinasi svetimšalių reikalais Vokietijoje. Vasaros atostogų pabaigoje tautinių šokių grupė buvo nuskridusi į Berlyną, kur dalyvavo didžiulėje pabėgelių-tremtinių manifestacijoje rugsėjo 3-5 d. d. Teko šokti visas dienas po kelis kartus. Rugsėjo 4 d. vakare dalyvauta tautinių šokių varžybose ir iš 20 įvairių tautų grupių laimėta antroji vieta. Rugsėjo 5 d. šokėjai pasirodė Berlyno miške scenoje 25.000 žiūrovų akivaizdoje. Čia buvo įteikta iš vakaro laimėtoji premija, čia lietuvių jaunimas palydėjo į kalbėtojo tribūną ministrą Ernst Lemmer, čia šokėjų vadovė buvo specialiai pasveikinta to paties ministro, čia lietuviams reiškė simpatijas SPD pirmininkas ir Berlyno burmistras Willy Brandt, Vokietijos Tremtinių organizacijos pirminin-

kas Jaksch ir kiti žymūs Vokietijos valstybinio ir visuomeninio gyvenimo reprezentantai. Lietuvių jaunimo nuotraukos ir Lietuvos vardas tomis dienomis puošė ir žymėjo didžiuosius Berlyne išeinančius dienraščius. Spalio 10 d. tautinių šokių grupė dalyvavo programoje Persekiojamos Bažnyčios kongrese Königsteine, o spalio 29-31 d. d. šoko Munchene vokiečių pabėgėlių ir tremtinių suruoštoje tarptautinėje folkloro šventėje. Visų šių išvykų išlaidas pilnai padengė švenčių organizatoriai.

Maitinimas, mediciniška priežiūra, administracija, ūkis.

Visi mokytojai ir mokiniai buvo maitinami iš bendros virtuvės. Kad maistas būtų sveikas ir kad jo pakaktų, privalėjo rūpintis ūkvedys. Virėjų pareigas ėjo Antanas Venckutonis ir Bernardas Budreika, padedami Juozo Gatavecko ir Juozo Kotvo, kuriam nuo lapkričio mėn. pasitraukus, atėjo dirbti Jonas Burškys. Per dieną duodama valgyti 4 kartus. Pusryčiai 7.15, priešpiečiai 10.25 val. pietūs 13.15 val. ir vakarienė 18 val. Sekmadieniais ir šventadieniais nėra priešpiečių ir kiek kitokia valgymo tvarka, nes vėliau keliamasi.

Mediciniškąją priežiūrą rūpinasi Mannheimo sveikatos įstaiga. Mokytojai ten tikrinami kartą į metus, o kai kurie du kart. Mokytojų tarpe jokių ypatingesnių susirgimų nebuvo. Vienas mokinys turėjo pavasarį nutraukti mokslą ir išvykti į plaučių sanatoriją. Sąryšyje su jo susirgimu buvo patikrinti kitų mokinių plaučiai, bet daugiau nė vieno sergančio nerasta. Savaitėje 2 kart bendrabutį lanko gydytojas dr. F. Degenring ir 1 kartą dr. Koch. Svarbiam reikalui atsiradus arba iššaukiamas gydytojas, arba pacientas nuvežamas į Hemsbach, kur abudu suminėti gydytojai turi savo kabinetus. Dantų gydytojų patarnavimais mokiniai naudojasi Hemsbache ir Viernheime.

Administracijai vadovauti teko pačiam direktoriui. Teko pačiam paruošti algų sąrašą, o apskaičiavimus atliko ūkvedys.

Švarą savo kambariuose palaiko patys mokiniai, virtuvėje ir valgykloje virėjai, visą naująjį pastatą ir bendrabučių koridorius bei kitas bendro naudojimo patalpas valo trys valytojos.

Gimnazijos žinioje esančiam autobusiukui specialaus šoferio nebuvo. Tas pareigas atlikdavo daugiausia pats ūkvedys, kartais pavaduojamas berniukų bendrabučio vedėjo A. Palavinsko. Pečkurio pareigas eina S. Kundrotas.

Sąskaitybą tvarkė Kr. Valdybos buhalteris. Raštininkė buvo Vanda Povilavičienė, kuri tas pareigas eina taip pat ir Kr. Valdyboje.

Rėmėjai. Skaitlines mini išdininkas. Aš reiškiau padėką visiems, kurie per šiuos metus rėmė Vasario 16 Gimnaziją ir taip įgalino jos egzistenciją.

O r g a n i z a c i j o s

Gimnazijoje veikia a) skautai, pasidalinę į berniukų ir mergaičių skyrius. Berniukus globoja mok. A. Veršelis, o mergaites mok. H. Motgabienė. b) Evangelikų Jaunimo Ratelis, globojamas mok. Fr. Skerio ir c) Ateitininkai, globojami kap. kun. J. Riaubūno.

Mokslo metų pertvarkymas. Prisitaikant prie gyvenamojo krašto tvarkos, Vasario 16 Gimnazijoje pertvarkomi mokslo metų terminai. Iki šiol mokslo metai prasidėdavo su balandžio mėnesiu, geriau sakant, su Velykom. Šiemet tai įvyksta paskutinį kartą. Po Velykų pradėtieji naujieji mokslo metai tęsis iki lapkričio 30 d., o nuo gruodžio 1 d. prasidės kiti mokslo metai, kurie bus baigti 1967 m. liepos 31 d. Nuo tada visi mokslo metai tęsis nuo rugpiūčio 1 d. iki liepos 31 d.

Svečiai

Ir šiais mokslo metais Vasario 16 Gimnazija aplankė daug svečių. Apie Vokietijos kraštų vyriausybių atstovų vizitą geg. 21 d. 1965 jau minėta kitame kontekste. Vasaros atostogų metu gimnazijoje lankėsi PLB V-bos sekretorė Milda Lenkauskienė, Balfo pirmininkas kun. V. Martinkus ir reikalų vedėjas kun. L. Jankus. Pirmininkas savo vizitą pakartotojo mokiniams susirinkus pradžioje rugsėjo. Taip pat prieš pat mokslo metų pradžią aplankė Vatikano atstovas J. E. arkiv. Samorė, lydimas PLB Italijos kr. V-bos pirmininko prel. V. Mincevičiaus. Europos lietuvių vyskupas Pr. Brazys lankėsi gimnazijoje kelis kartus. Rudenį svečiavosi PLB Valdybos pirmininkas Juozas Bachunas su ponia, o taip pat PLB Valdybos siūstoji komisija tikrinti gimnazijos sąskaitybą, susidedanti iš trijų kraštų LB atstovų: V. Adamkavičius, dr. P. Radvila ir saviškis dr. P. Karvelis. Šių metų kovo 5 d. gimnaziją aplankė Balfo V-bos vicepirmininkė dr. Armanienė. Suprantama, kad dar daug iš įvairių kraštų garbingų svečių buvo stabtelėję šių mokslo metų bėgyje pasižiūrėti Vasario 16 Gimnazijos. Pav. iš tolimosios Australijos jų buvo net keli. Jie visi turėjo progos susipažinti su tikrąja Gimnazijos padėtimi.

Gimnazijos santykiai su Bendruomenės institucijomis.

Gimnazijos teisinis savininkas yra PLB Vokietijos Krašto Valdyba, tačiau moralinis jos nešėjas yra viso laisvojo pasaulio lietuviai. Iš bendruomeninės organizacijos aukščiausiojo organo, PLB valdybos pusės, buvo jaučiama nedvejotinas domėjimasis ir rūpinimasis Gimnazijos reikalais. Tai liudija paties pirmininko vizitas, tai byloja ir PLB Valdybos vardu veikusi Tikrinimo Komisija.

Gimnazijos santykiai su PLB Vokietijos krašto Valdyba buvo labai glaudūs ir geri. Visos problemos buvo bendrai aptariamoms ir bendrai ieškoma tinkamų sprendimų.

Su Švietimo Komisija mokslo metų bėgyje teko susitikti dviejuose posėdžiuose. Abudu kartus esu Švietimo Komisijai įteikęs rašytus pranešimus, smulkiai išryškinančius tuometinę Gimnazijos padėtį.

Žvilgsnis į praeitį ir baigiamosios pastabos.

Lietuvių Vasario 16 Gimnazija šiemet atšventė savo 15 metų sukaktį, nuo pavadinimo šiuo vardu. Per tą laikotarpį ji yra išleidusi 59 lietuvius jaunuolius su brandos atestatais. Apie 500 vaikų ir jaunuolių yra perėję šią mokyklą. Daugelis jų yra įsigiję vidurinę išsilavinimą, juos įgalinusį dirbti ne eilinio darbininko darbą. Tie jauni žmonės yra pasklidę po visą laisvąjį pasaulį. Be abejo, skaičiais vertinant, tai yra labai nežymūs dalykai. Tačiau žvelgiant į svetimuose kraštuose vykstančio lietuviško gyvenimo visumą, tai yra didelis įnašas. Pati šios Gimnazijos egzistencija per 15 metų yra liudijusi viso pasaulio lietuvių vieningumą siekiant esminių, t. y., lietuviybės išlaikymo ir lietuviško jaunimo ugdymo tikslų. Šios Gimnazijos buvimas spinduliavo tautinę stiprybę į lietuvių bendruomenę Vokietijoje. Sunku įsivaizduoti, kokia bebūtų buvusi Vokietijoje lietuviškoji veikla, jei joje nebūtų buvę Vasario 16 Gimnazijos. Šios Gimnazijos buvimas užtikrino Lietuvos klausimo aktualumą Vakarų Vokietijos vyriausybės sluoksniuose, įgijo Lietuvai daug brangių draugų, kurių pilnoji vertė bus ga pajusta tik daug vėliau. Istorija bylos apie Vasario 16 Gimnazijos vertę ir jos įnašą į lietuvių gyvenimą.

Kas bus toliau? Tai yra Dievo ir Jūsų, gerb. kr. Tarybos nariai, reikalas. Gimnazijos ateitis priklauso nuo to, ar dar yra Vokietijos lietuvių tarpe tikro gyvybingumo, ar jis jau yra užsibaigęs. Vidaus problematika yra labai paini ir jautri. Ji tik tada galės būti tinkamai išspręsta, jei bus jaučiamas tikras atsakomybės pajutimas pas tuos, kurie tą atsakomybę yra pasiėmę.

Kun. Bronius Liubinas
Direktorius

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE.

1965/66 mokslo metai užbaigti kovo 27 d. 10 val. bažnyčiose buvo pamaaldos, o po jų salėje iškilmingas mokslo metų užbaigos aktas. Direktorius čia davė išsamią mokslo ir elgesio davinių apžvalgą. Buvo atsisveikinta su gimnaziją apleidžiančiais abiturientais. Jiems dovanas įteikė Kr. V-bos pirmininkas inž. Jonas K. Valiūnas, katalikų kapelionas kun. Jonas Riaubūnas ir evangelikų tikybos mokytojas Fricas J. Skėrys.

Buęs Vasario 16 Gimnazijos direktorius Antanas Giedraitis atsiuntė po 5 dol. premijos dviem geriausiems gimnazijos mokiniams lituanistam. Premija buvo gauta pavėluotai ir todėl tegalės būti įteikta po atostogų.

Kovo 4 d., per šv. Kazimierą, gimnazijoje veikiantis skautų tuntas atšventė savo šventę, kurios metu visa eilė narių davė skauto įžodį. Tuntininkas yra A. Veršelis, o jo draugininkas A. Starukas.

Naujieji mokslo metai pradedami balandžio 18 d. Iki šiol yra pa-duota 12 prašymų priimti į gimnaziją.

Mirė Tomas Šidiškis.

Š. m. kovo 11 d. Hüttenfeldo kaimo kapinėse buvo palaidotas Darmstadt-te stovinčios 2040 lietuvių LS kuopos narys Tomas Šidiškis. Velionis buvo gimęs 1904 gruodžio 20 d. Suvalkijoje. Iš profesijos buvo agronomas. Lietuvoje dirbo linininkystės srityje, buvo ilgametis Lietūkio linų prekybos skyriaus vedėjas Kaune, o įsikūrus kooperatyvų sąjungai "Linas", vadovavo prekybos skyriui. 1950-56 buvo Lietuvos tautinio sąjudžio atstovu Vlike, Vliko vykdomosios tarybos nariu, informacijos ir finansų tarnybos valdytoju. Mirė aprūpintas Sakramentais kovo 7 d. po neilgos, bet sunkios ligos. Savo testamentu vykdytoją įpareigojo pasirūpinti, kad būtų palaidotas Hüttenfelde. Laidojimo apeigas atliko Vasario 16 Gimnazijos kapelionas kun. Jonas Riaubūnas. Dalyvavo daug lietuvių net iš tolimesnių vietovių.

S k e l b i m a s

Ieškoma Gimnazijai darbininkas, kuris galėtų šoferiauti ir atlikti įvairius smulkius ūkio bei namų priežiūros darbus. Suinteresuoti asmenys prašomi kreiptis į ūkvedį J. Subačių, 684 Lampertheim-Hüttenfeld, Litauisches Gymnasium.
